

Metodický pokyn č. 3/2016

kterým se blíže upravují pravidla pro udělování některých výjimek z pravidel ekologické produkce

Č.j.: 61010/2016-MZE-17252

Právní úprava:

- Nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů (dále jen „nařízení Rady (ES) č. 834/2007“);
- Nařízení Komise (ES) č. 889/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, pokud jde o ekologickou produkci, označování a kontrolu (dále jen „nařízení Komise (ES) č. 889/2008“);
- Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ekologickém zemědělství“).

1. Druhy výjimek

Ministerstvo zemědělství (dále jen „ministerstvo“) může v odůvodněných případech, udělit výjimku na:

- vazné ustájení skotu v malých zemědělských podnicích;
- zásahy na zvířatech;
- přivedení konvenčních zvířat na ekologickou farmu;
- souběžný chov stejného druhu zvířat v ekologickém a konvenčním režimu;
- použití syntetických vitaminů A, D, E pro přežvýkavce;
- povolení složek potravin zemědělského původu nezískaných z ekologického zemědělství.

2. Pravidla pro udělování jednotlivých výjimek

2.1 Vazné ustájení skotu v malých zemědělských podnicích

Podle článku 39 nařízení Komise (ES) č. 889/2008 „*Pokud se uplatňují podmínky stanovené v čl. 22 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 834/2007, mohou příslušné orgány povolit vazné ustájení skotu v malých zemědělských podnicích, pokud není možné ho chovat ve skupinách, které by vyhovovaly jeho etologickým potřebám, a to za podmínky, že má podle čl. 14 odst. 2 během období pastvy přístup na pastviny a alespoň dvakrát v týdnu přístup na otevřená prostranství, pokud pastva není možná.*“

- 2.1.1 Definice „malého zemědělského podniku“ je uvedena v samostatném metodickém pokynu (podnik nechová více než 20 ks dojníc nebo krav bez tržní produkce mléka a zároveň ne více než 50 ks skotu všech kategorií).
- 2.1.2 V případě udělení výjimky se žadatel zavazuje, že zvířatům bude zajištěna pastva v průběhu celého letního období a výběhy minimálně 2x týdně, pokud pastva není možná (v zimním období) a pokud to povětrnostní podmínky dovolí, a dále musí být zvířatům zajištěno dostatečné množství vhodné a pohodlné podestýlky ze slámy nebo jiného vhodného přírodního materiálu a individuální zacházení.
- 2.1.3 Náležitosti žádosti na vazné ustájení v malých zemědělských podnicích:
- i. obecné náležitosti dle čl. 3 tohoto metodického pokynu;
 - ii. registrační číslo hospodářství, na které je výjimka požadována;
 - iii. celkový počet kusů skotu všech kategorií chovaný na farmě ke dni podání žádosti.
- 2.1.4 Výjimku lze udělit nejdéle na 5 let.

2.2 Zásahy na zvířatech

Podle článku 18 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 889/2008: „V ekologickém zemědělství se pravidelně neprovádějí operace, jako je připevňování gumových kroužků na ocasy ovcí, krácení ocase, ořezávání zubů a zobáku nebo odnímání rohů. Nicméně některé z těchto operací mohou být v jednotlivých případech povoleny příslušným orgánem z důvodů bezpečnosti, nebo pokud mají za cíl zlepšit zdraví, životní podmínky či hygienu zvířat. Utrpení zvířat se omezuje na minimum pomocí vhodné anestézie a/nebo analgetik, přičemž operace provádí kvalifikovaný personál, a to pouze v nejvhodnějším věku zvířat.“

2.2.1 Odrohování nebo tlumení růstu rohů skotu resp. koz

2.2.1.1 Vzhledem k tomu, že odrohování je velmi bolestivý zákrok, který se neshoduje s principy ekologického zemědělství, je možné ho provést jen v jednotlivých, nezbytných a odůvodněných případech, a to pouze u jednotlivých zvířat. Problémy spojené s chovem zvířat s rohy by měly být vždy přednostně řešeny organizačními opatřeními a vhodnou technologií chovu.

2.2.1.2 Obecné podmínky pro tlumení růstu rohů resp. odrohování skotu a koz:

- i. Zákrok u zvířat mladších 4 (12) týdnů provede kvalifikovaný personál. Zákrok u zvířat starších 4 (12) týdnů provede pouze osoba odborně způsobilá podle § 59 zákona o veterinární péči č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů a za použití vhodné anestézie.
- ii. Zákroky musí být v souladu se zákonem č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání. **Zákroky musí být řádně evidovány!**

2.2.1.3 Náležitosti žádostí o udělení výjimky na zásahy na zvířatech:

- i. obecné náležitosti dle čl. 3 tohoto metodického pokynu;
- ii. odůvodnění nezbytnosti provádět zvířatům zásahy, způsobující jim utrpení;
- iii. registrační číslo hospodářství, na které je výjimka požadována;
- iv. druh zvířat, jejich kategorií a typ zásahu (tlumení růstu resp. odrohování atp.)

- v. při odrohování zvířat starších 4 týdnů, resp. 12 týdnů je nutné doložit také seznam zvířat určených k odrohování obsahující jejich datum narození a čísla ušních známek (čísla ušních známek je zároveň nutné zaslat elektronicky na e-mail: ekologickezemedelstvi@mze.cz).

2.2.1.4 Odrohování nebo tlumení růstu rohů u skotu

- i. U žádosti na odrohování nebo tlumení růstu rohů u skotu se rozlišují tyto věkové kategorie, kterým může být výjimka udělena:

- **Telata**

- a) telata, která v době zákroku nejsou starší než 4 týdny;
- b) telata masných plemen při pastevním odchovu, která v době zákroku nejsou starší než 12 týdnů.

- **Dospělý skot**

Dospělým skotem se rozumí jedinci starší 4 týdnů (resp. 12 týdnů u masných plemen v pastevním odchovu) v případě, že se jedná o:

- a) plemenného býka po zařazení do plemenitby v chovu, pokud je většina stáda odrohovaná nebo geneticky bezrohá a/nebo
- b) zvíře, jehož rohy ohrožují zdraví zvířete samotného, např. když roh roste deformovaný a zarůstá do těla zvířete apod. a/nebo
- c) konkrétní zvíře, které svou agresivitou prokazatelně ohrožuje ošetřovatele nebo ostatní zvířata;
- d) chovné jalovice a krávy při dokončení přechodu stáda na bezrohé stádo (pouze jednorázově);
- e) ostatní nezbytné případy.

- ii. Výjimky na odrohování skotu **se neudělují**:

- pro zvířata starší 4 týdnů, resp. 12 týdnů, pokud je chovatel nakoupil z důvodu rozšíření stáda;
- pro skot určený na výkrm;
- pro velké skupiny dospělého skotu;
- při opakované žádosti na odrohování zvířat starších 4 týdnů, resp. 12 týdnů v případě přechodu na bezrohé stádo (pro jednotlivé kusy lze, důvodů uvedených výše, žádat opakovaně).

- iii. Platnost výjimky na odrohování skotu:

- a) výjimku na tlumení růstu rohů telat do stáří 4 týdnů lze udělit nejdéle na 5 let;
- b) výjimku na tlumení růstu rohů telat masných plemen při pastevním odchovu do stáří 12 týdnů lze udělit nejdéle na 1 rok;
- c) u dospělých zvířat půjde o individuální posouzení každého případu a v tomto případě lze výjimku na odrohování udělit na nejdéle na 1 rok, a to na konkrétní zvířata.

2.2.1.5 Odrohování nebo tlumení růstu rohů u koz

- i. U žádosti na odrohování nebo tlumení růstu rohů u koz se rozlišují tyto věkové kategorie, kterým může být výjimka udělena:

- **Kůzlata**

Jedná se o zvířata určená k dalšímu chovu na farmě, která v době zákroku nejsou starší než 4 týdny.

- **Dospělé kozy a kozlové**

Dospělými kozami a kozly se rozumí jedinci starších 4 týdnů v případě, že se jedná o:

- a) kozy určené k plemenitbě (je nutné přiložit potvrzení Svazu chovatelů ovcí a koz);
- b) konkrétní zvíře, jehož rohy ohrožují zdraví zvířete samotného, např. když roh roste deformovaný a zarůstá do těla zvířete apod.;
- c) konkrétní zvíře, které svou agresivitou prokazatelně ohrožuje ošetřovatele nebo ostatní zvířata;
- d) chovné kozy při dokončení přechodu na bezrohé stádo (pouze jednorázově).

- ii. **Výjimky na odrohování koz se neudělují:**

- pro zvířata starší 4 týdnů, pokud je chovatel nakoupil z důvodu rozšíření stáda;
- pro velké skupiny dospělých zvířat.

- iii. **Platnost výjimky na odrohování koz:**

- a) výjimku na tlumení růstu rohů kůzlat do stáří 4 týdnů lze udělit nejdéle na 5 let;
- b) u dospělých zvířat půjde o individuální posouzení každého případu a v tomto případě lze udělit výjimku na odrohování nejdéle na 1 rok.

2.2.2 Kupírování ocásků u ovcí

- i. **U žádosti na udělení výjimky na kupírování ocásků ovcí budou zohledňována následující kritéria:**

- a) zvířata jsou určená k dalšímu chovu nebo k plemenitbě;
- b) v době kupírování ocásků nejsou zvířata starší 8 dnů.

- ii. **Výjimky se neudělují:**

- pro zvířata chovaná k jatečným účelům;
- pro zvířata starší 8 dní.

- iii. **Zárok musí být proveden v souladu se zákonem č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.**

- iv. **Výjimku na kupírování ocásků ovcí lze udělit nejdéle na 5 let.**

2.2.3 Kupírování ocásků a ořezávání zubů selat a ořezávání zobáků drůbeže

2.2.3.1 Na kupírování ocásků selat se výjimky neudělují.

2.2.3.2 Ořezávání zubů selat

- i. **Výjimky budou udělovány pouze na obrušování zubů. Nepovoluje se ořezávání, štípání zubů. Nejvhodnějším věkem pro zákrok je ihned po narození selat.**
- ii. **Výjimku na obrušování zubů selat lze udělit nejdéle na 5 let.**

2.2.3.3 Na ořezávání zobáků drůbeže se výjimky neudělují.

2.3 Přivedení zvířat na ekologickou farmu

Zvířata přiváděná na ekologickou farmu by měla pocházet opět z ekologické farmy. Ekologický zemědělec tedy musí nejdříve vyvinout úsilí o sehnání zvířat z ekologického chovu a teprve v případě neúspěchu přivést zvířata z konvenčního chovu.

Na farmu registrovanou v systému ekologického zemědělství (dále jen „ekofarmu“) je možné, **bez předem udělené výjimky**, přivést zvířata:

- a) z farmy v režimu ekologického zemědělství bez jakéhokoli omezení;
- b) z farmy v režimu přechodného období pouze v případě, že se jedná o zvířata narozená na farmě v průběhu tohoto přechodného období a **za níže uvedených podmínek** (kapitola 2.3.2.1);
- c) z konvenčního chovu (farmy) při **utváření nového stáda a při obnově stáda**, a to pouze za níže uvedených podmínek (kapitola 2.3.1.2). Bez předem udělené výjimky lze přivést **plemenné samce**.

2.3.1 Podmínky pro přivedení zvířat na ekofarmu z konvenčního chovu

2.3.1.1 Drůbež

Podle článku 42 nařízení Komise (ES) č. 889/2008 „*Pokud se uplatňují podmínky stanovené v čl. 22 odst. 2 písm. b) nařízení (ES) č. 834/2007, a s předchozím povolením příslušného orgánu,*

a) lze při nedostatečném množství ekologicky chované drůbeže v případě, že se hejno tvoří nově, obnovuje se nebo se vytváří opětovně, do jednotky ekologické produkce přivést drůbež mimo ekologický chov, pokud jsou kuřice určené k produkci vajec a drůbež chovaná na maso mladší tří dnů;

b) lze do 31. prosince 2017 přivést do jednotky živočišné ekologické produkce kuřice určené k produkci vajec mimo ekologický chov, které jsou mladší 18 týdnů, pokud není dostatek ekologicky chovaných kuřic a pokud jsou splněna ustanovení kapitoly 2 oddílů 3 a 4.“

- i. Na nákup konvenční drůbeže pro obnovu nebo vytvoření hejna je nutné **vždy nejprve požádat o udělení výjimky**.
- ii. Počet zvířat z konvenčního chovu přivedených na ekofarmu není omezen, pouze platí podmínka věku **do 3 dnů u drůbeže chované na maso a do 31. 12. 2017 je možné přivést na ekofarmu kuřice určené k produkci vajec mladší 18 týdnů**.
- iii. Na všechna přivedená zvířata z konvenčního hospodářství a na produkty těchto zvířat musí být dodrženo období minimální doby chovu podle článku 38 nařízení Komise (ES) č. 889/2008, které je definováno takto:
 - Drůbež chovaná na maso: 10 týdnů
 - Drůbež určená k produkci vajec: 6 týdnů.
- iv. Náležitosti žádosti:
 - obecné náležitosti dle čl. 3 tohoto metodického pokynu;
 - druh zvířat a jejich produkční (užitkový) směr (maso – vejce);
 - registrační číslo hospodářství, na které je výjimka požadována.

v. **Platnost výjimky:**

Výjimku lze udělit nejdéle na 5 let. U kuřic určených k produkci vajec mladších 18 týdnů se výjimka uděluje **nejdéle do 31. 12. 2017.**

2.3.1.2 Savci

Článek 9 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 889/2008:

„V souladu s čl. 14 odst. 1 písm. a) bodem ii) nařízení (ES) č. 834/2007 lze pro účely plemenitby zavádět do zemědělského podniku zvířata mimo ekologický chov pouze v případě, že množství ekologicky chovaných zvířat je nedostatečné, a s výhradou podmínek stanovených v odstavcích 2 až 5 tohoto článku.“

- i. Konvenční zvířata je možné přivádět na ekofarmu pouze pro chovné účely, a to při vytváření nového stáda, při obnově stáda, při rozšíření ekofarmy, při změně plemene, při zavádění nového druhu živočišné produkce, nebo pokud se jedná o plemena zařazená do Národního programu konzervace a využívání genetických zdrojů zvířat významných pro výživu a zemědělství.
- ii. V případě nákupu konvenčních savců mohou nastat následující situace:

I. Utváření nového stáda

II. Obnova stáda

- Základní procenta obnovy stáda
- Zvýšení procent obnovy stáda

I. Utváření nového stáda

Článek 9 odst. 2 (nařízení Komise (ES) č. 889/2008):

*„V případě, že se **utváří nové stádo**, musejí být mladí savci mimo ekologický chov chováni v souladu s pravidly ekologické produkce ihned po odstavu. Kromě toho v den, kdy jsou zvířata zařazena do stáda, platí tato omezení:*

- a) **buvoli, telata a hřibata musejí být mladší šesti měsíců;***
- b) **jehňata a kůzlata musejí být mladší 60 dnů;***
- c) **selata musejí vážit méně než 35 kg.“***

- 1) Utvářením nového chovného stáda se rozumí zavádění nového druhu zvířat na ekofarmu nebo vytvoření nového stáda stejného druhu již chovaných zvířat. Na nově utvořené stádo a na produkty těchto zvířat je nutné dodržet období minimální doby chovu podle výše uvedeného článku 38 nařízení Komise (ES) č. 889/2008, které však nesmí být kratší než přechodné období celé ekofarmy a u jednotlivých zvířat je definováno takto:
 - koňovití a skot, včetně druhů buvol domácí a bizon určených k produkci masa 12 měsíců (alespoň po dobu ¾ jejich života);
 - malí přežvýkavci, prasata a zvířata chovaná na mléko 6 měsíců.
- 2) Při dodržení výše uvedených podmínek, se na nákup zvířat mimo ekologický chov určených k vytvoření nového stáda **nežádá o výjimku.**

II. Obnova stáda

- 1) Z důvodu obnovy stáda je možné na ekofarmu přivést z konvenčních chovů dospělé savce určené k reprodukci. Jedná se o plemenné samce a dosud nerodící samice. Pro všechna konvenční zvířata takto přivedená na ekofarmu a na produkty těchto zvířat je nutné dodržet období minimální doby chovu podle článku 38 nařízení Komise (ES) č. 889/2008, které však nesmí být kratší než přechodné období celé ekofarmy.

- **Základní procenta obnovy stáda**

Článek 9 odst. 3 nařízení Komise (ES) č. 889/2008:

„Dospělí savci mimo ekologický chov, a to samci a dosud nerodící samice, určení pro obnovu stáda se následně chovají v souladu s pravidly ekologické produkce. Kromě toho počet samic podléhá těmto omezením za rok:

- a) samice maximálně do výše 10 % počtu dospělých koňovitých nebo skotu, včetně druhů buvol domácí a bizon, a 20 % počtu dospělých prasat, ovcí a koz;*
- b) v případě jednotek s méně než deseti kusy koňovitých nebo skotu nebo s méně než pěti kusy prasat, ovcí či koz je výše uvedená obnova omezena na maximálně jedno zvíře ročně.*

- i. Pokud jsou na ekofarmu přiváděna konvenční zvířata do 10 %, resp. do 20 % dospělých zvířat v základním stádě, nebo max. 1 zvíře u malých jednotek, **nežádá se o výjimku** na jejich nákup.
- ii. Uvedená procenta se počítají z aktuálního stavu dospělých zvířat v základním stádě. **Základní stádo tvoří skot starší 24 měsíců, malí přežvýkavci starší 12 měsíců, prasata starší 6 měsíců a koně starší 36 měsíců.**
- iii. Množství zvířat, které tato procenta znamenají, je možné přivést na ekofarmu v průběhu **jednoho kalendářního roku** (od 1. 1. do 31. 12.). To znamená, že **den prvního nákupu zvířat v kalendářním roce je zároveň dnem pro výpočet procent na celý rok.** Podnik si musí uchovat ke kontrole podklady, které mu sloužily k výpočtu. V případě nejasností při výpočtu lze kontaktovat Oddělení ekologického zemědělství ministerstva, tel. 221812025.

- **Zvýšení procent obnovy stáda**

Článek 9 odst. 4 nařízení Komise (ES) č. 889/2008:

„Procenta uvedená v odstavci 3 mohou být zvýšena až na 40 % na základě předchozího povolení příslušného orgánu, a to v následujících zvláštních případech:

- a) při podstatném rozšíření zemědělského podniku;*
- b) při změně plemene;*
- c) při zavádění nového druhu živočišné produkce;*
- d) pokud hrozí nebezpečí ztráty plemen pro zemědělskou produkci podle přílohy IV nařízení Komise (ES) č. 1974/2006 a v takovém případě musejí být zvířata těchto plemen bezpodmínečně již rodící.“ (Chybný překlad z anglické verze. Mohou být přivedeny např. i jalovice).*

- i. Pokud chce ekologický podnikatel přivést na ekofarmu více konvenčních zvířat, než povoluje odst. 3 článku 9 (viz Základní procenta obnovy stáda), **musí požádat ministerstvo o udělení výjimky.**
- ii. Výše uvedená procenta se počítají ze stavu dospělých zvířat v základním stádě (více viz výše) ke dni doručení žádosti na ministerstvo.

- iii. Výjimka bude udělena na maximální možný počet zvířat (40 %), která lze v průběhu uvedeného kalendářního roku nakoupit z konvenčního chovu. Opět se musí jednat pouze o dosud nerodící samice. Pouze v případě, že se jedná o plemena zařazená do **Národního programu konzervace a využívání genetických zdrojů** zvířat významných pro výživu a zemědělství mohou být na ekofarmu přivedeny dosud nerodící i již rodící samice.
- iv. **Zaváděním nového druhu** živočišné produkce podle písm. c) článku 9 odst. 4 se rozumí např. situace, kdy zemědělec chová mléčný skot a chce rozšířit živočišnou produkci také na masný skot. V tomto případě může nakoupit masný skot až do výše 40 % stavu základního stáda mléčného skotu.
- v. Náležitosti žádosti:
 - obecné náležitosti dle čl. 3 tohoto metodického pokynu;
 - registrační číslo hospodářství, na které je výjimka požadována;
 - počet aktuálně chovaných dospělých zvířat v základním stádě.
- vi. Výjimka se uděluje do 31. 12. příslušného kalendářního roku.

2.3.2 Doplnující podmínky a informace

2.3.2.1 Přivedení zvířat z farmy v režimu přechodného období

- i. **Zvířata, která byla narozena na farmě v režimu přechodného období v průběhu tohoto přechodného období, je možné přivést na ekofarmu bez předem udělené výjimky.** Těmto zvířatům bude na nové ekofarmě ode dne přivedení zvířat na farmu stanoveno nové období minimální doby chovu podle článku 38 nařízení Komise (ES) č. 889/2008, které však nesmí být kratší než přechodné období celé ekofarmy.
- ii. Původ nakupovaných zvířat (zda se jedná o zvířata z přechodného období narozená na farmě) nakupující ověří z průvodního listu zvířete (datum narození) a z rozhodnutí o registraci prodávající farmy do systému ekologického zemědělství (datum registrace). Datum registrace lze ověřit v Registru ekologických podnikatelů.
- iii. **Zvířata původně konvenční, kterým začalo přechodné období teprve vstupem farmy do režimu přechodného období, jsou považována za zvířata konvenční a jejich přivedení na ekofarmu je tedy možné pouze na základě předem udělené výjimky.**
- iv. V případě, že budou na ekofarmu přivedena **zvířata přesahující povolený věk, množství nebo účel chovu** mimo výše uvedená pravidla resp. bez předem udělené výjimky, bude v opakovaných případech toto přivedení považováno za porušení podmínek ekologického zemědělství se sankcí podle § 33a odst. 1 písm. o) zákona ekologickém zemědělství. **Dále je nutné, aby všem zvířatům stejného druhu (nově přivedeným i již přítomným na ekofarmě) a produkčního zaměření (např. všem dojnicím) bylo ode dne přivedení konvenčních zvířat na ekofarmu stanoveno nové období minimální doby chovu podle článku 38 nařízení Komise (ES) č. 889/2008, které však nesmí být kratší než přechodné období celé ekofarmy.**

2.3.2.2 Koně

Dospělé konvenční koně, kteří nejsou určeni k produkci masa, případně mléka, je možné na ekologickou farmu přivést **bez nutnosti žádat o výjimku**. Ode dne přivedení těchto zvířat musí však být chována podle zásad ekologického zemědělství. Přivedení těchto zvířat je nutné nahlásit příslušné kontrolní organizaci.

2.4 Souběžná živočišná produkce

Článek 40 odst. 2 nařízení Komise (ES) č. 889/2008:

„Příslušný orgán může povolit zemědělským podnikům uskutečňujícím zemědělský výzkum nebo formální vzdělávání chov ekologicky chovaných hospodářských zvířat a chov hospodářských zvířat mimo ekologický chov stejného živočišného druhu, pokud jsou splněny tyto podmínky:

a) byla přijata vhodná opatření předem oznámená kontrolnímu orgánu nebo subjektu s cílem zajistit stálé oddělení hospodářských zvířat, živočišných produktů, statkových hnojiv a krmiv z každé jednotky;

b) producent informuje kontrolní orgán nebo subjekt předem o jakémkoli dodání nebo prodeji hospodářských zvířat nebo živočišných produktů;

c) hospodářský subjekt ohlásí kontrolnímu orgánu nebo subjektu přesná množství vyprodukovaná v jednotkách a všechny vlastnosti umožňující identifikaci produktů a potvrdí, že byla provedena opatření na oddělení produktů.“

- i. V podniku, který provádí zemědělský výzkum nebo formální vzdělávání, je možné chovat zvířata stejného živočišného druhu současně v ekologickém i konvenčním režimu. Pro tuto činnost je nutné podat na ministerstvo žádost o udělení výjimky a splnit níže uvedené podmínky.
- ii. Výjimky mohou být udělovány:
 - pokud žadatel doloží doklad o provádění státem schváleného a/nebo financovaného výzkumu nebo vzdělávání (např. Smlouva s ministerstvem, NAZV, MŠMT, Operační programy Strukturálních fondů ES), ze kterého vyplývá potřeba provozovat ekologickou a konvenční produkční jednotku a chovat stejné druhy hospodářských zvířat;
 - pokud je žadatel výslovně v tomto dokladu uveden jako vykonavatel výzkumu nebo vzdělávání, s jasně stanovenými rolemi a kompetencemi;
 - pokud žadatel již před podáním žádosti o výjimku přijal vhodná opatření a předem je oznámil kontrolnímu subjektu s cílem zajistit stálé oddělení hospodářských zvířat, živočišných produktů, statkových hnojiv a krmiv z každé jednotky (stanovisko příslušného kontrolního subjektu bude součástí žádosti).
- iii. Podmínky, které musí žadatel dodržovat v průběhu platnosti udělené výjimky:
 - žadatel musí předem informovat kontrolní subjekt o jakémkoli dodání nebo prodeji hospodářských zvířat nebo živočišných produktů;
 - žadatel musí hlásit kontrolnímu subjektu přesná množství vyprodukovaná v jednotkách a všechny vlastnosti umožňující identifikaci produktů a potvrdí, že byla provedena opatření na oddělení produktů.
- iv. Náležitosti žádosti:
 - obecné náležitosti dle čl. 3 tohoto metodického pokynu;
 - číslo hospodářství, na které je výjimka požadována;
 - druh souběžně chovaných zvířat;
 - doklad o provádění státem schváleného a/nebo financovaného výzkumu nebo vzdělávání;
 - stanovisko příslušné kontrolní organizace.
- v. Výjimka se uděluje na dobu trvání výzkumu nebo vzdělávání, maximálně však na 1 rok.

vi. **Souběžnou produkci** je možné při dodržení podmínek v článku 40 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 889/2008 provozovat také v rostlinné výrobě. Na tento typ souběhu se nežadá ministerstvo o výjimku, ale musí být provozován pouze v tomto zaměření:

- v případě produkce víceletých plodin, které vyžadují vegetační období alespoň tři roky, kdy nelze snadno odlišit odrůdy;
- v případě oblastí určených pro zemědělský výzkum nebo formální vzdělávání schválené příslušným orgánem (např. smlouva s ministerstvem, NAZV, MŠMT, Operační programy Strukturálních fondů ES, apod.);
- v případě produkce osiva, vegetativního rozmnožovacího materiálu a transplantů;
- v případě pastvin využívaných pouze pro pastvu.

Provozováním souběžné produkce v rostlinné výrobě v oblastech určených pro zemědělský výzkum nebo formální vzdělávání schválené příslušným orgánem (čl. 40 odst. 1 písm. b)) se rozumí situace, kdy ekofarma se souběhem je součástí schváleného a/nebo financovaného výzkumu nebo vzdělávání. Jedná se např. o smlouvu s ministerstvem, projekty NAZV, MŠMT, Operační programy Strukturálních fondů ES atd.), ze kterých vyplývá potřeba provozovat ekologickou a konvenční produkční jednotku a pěstovat stejné druhy rostlinných produktů. Takový podnik musí být výslovně v tomto dokladu uveden jako vykonavatel výzkumu nebo vzdělávání, s jasně stanovenými rolemi a kompetencemi. Plnění těchto podmínek ověřuje příslušná kontrolní organizace.

Upozornění:

Pravidla ekologického zemědělství sice umožňují souběžnou rostlinnou produkci, avšak tuto souběžnou produkci **neumožňují** od roku 2015 „dotační“ pravidla podle nařízení vlády č. 76/2015 Sb. o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Farmy se souběžnou konvenční produkcí tak nemohou žádat o dotace z Programu rozvoje venkova 2014 - 2020 v rámci opatření ekologické zemědělství.

2.5 Použití syntetických vitamínů A, D a E pro přežvýkavce

Příloha 6, část I.I. a) nařízení Komise (ES) č. 889/2008:

„Syntetické vitaminy A, D a E shodné s přírodními vitamíny pro přežvýkavce po předchozím povolení příslušného orgánu členského státu na základě posouzení možnosti, že by ekologicky chovaní přežvýkavci získali potřebná množství uvedených vitamínů v krmných dávkách.“

2.5.1 Pokud jsou vitaminy A, D a E **podány veterinárním lékařem** z důvodu posílení životaschopnosti mláďat po narození a v období mléčné výživy nebo jako součást léčby, nejsou tyto vitamíny předmětem žádosti o výjimku a je možné je ihned v případě potřeby použít.

2.5.2 Náležitosti žádosti:

- i. obecné náležitosti dle čl. 3 tohoto metodického pokynu;
- ii. číslo hospodářství, na které je výjimka požadována;
- iii. stanovisko veterinárního lékaře o nutnosti podávání těchto vitamínů

2.5.3 Výjimku lze udělit na 5 let. Krmivo obsahující vitamíny musí splňovat požadavky ekologické produkce.

2.6 Povolení složek potravin zemědělského původu nezískaných z ekologického zemědělství

Článek 29 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 889/2008:

„1. Pokud není složka zemědělského původu zařazena do přílohy IX tohoto nařízení, může být použita pouze za těchto podmínek:

- a) hospodářský subjekt poskytl příslušnému orgánu členského státu všechny potřebné důkazy prokazující, že se daná složka neprodukuje ve Společenství v dostatečném množství v souladu s pravidly ekologické produkce ani, že nemůže být dovážena ze třetích zemí;*
- b) příslušný orgán členského státu přechodně povolil používání po dobu nejvýše dvanácti měsíců poté, co si ověřil, že hospodářský subjekt navázal nezbytné kontakty s dodavateli ve Společenství, aby se ujistil o nedostupnosti dotyčných složek v požadované jakosti;*
- c) nebylo přijato žádné rozhodnutí podle odstavců 3 nebo 4 o zrušení povolení uděleného pro určitou složku.*

Členský stát může povolení podle písmene b) prodloužit maximálně třikrát vždy o dvanáct měsíců.“

2.6.1 Výjimky mohou být udělovány žadatelům za těchto podmínek:

- i. požadovaná složka se nevyskytuje v příloze IX nařízení Komise (ES) č. 889/2008;
- ii. žadatel dostatečně doložil, že se daná složka neprodukuje v EU v dostatečném množství v souladu s pravidly ekologické produkce ani, že nemůže být dovážena ze třetích zemí.

2.6.2 Náležitosti žádosti:

- i. obecné náležitosti dle čl. 3 tohoto metodického pokynu;
- ii. kontakty na všechny dodavatele nebo výrobce dané složky v EU a jejich potvrzení, že složku neprodukují v souladu s pravidly ekologické produkce nebo že ji nemají v dostatečném množství nebo v požadované jakosti;
- iii. potvrzení, že daná složka nemůže být dovážena ze třetích zemí;
- iv. název složky a požadavky na jakost;
- v. druh produktů, pro jejichž přípravu je daná složka nezbytná;
- vi. požadovaná množství a odůvodnění pro tato množství;
- vii. důvody a očekávaná doba nedostatku.

2.6.3 Výjimku lze udělit na 1 rok.

3. Společná a závěrečná ustanovení

3.1 **Podepsaná a řádně odůvodněná žádost se podává písemně prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu:**

Ministerstvo zemědělství
Odbor environmentální a ekologického zemědělství
Těšnov 56/17
110 00 Praha 1

nebo prostřednictvím Registru ekologických podnikatelů (REP) www.eagri.cz/rep.

Žádost lze podat rovněž osobně na podatelnu ministerstva na výše uvedené adrese.

V případě naléhavé potřeby udělení výjimky je možné zaslat naskenovanou žádost v elektronické podobě na e-mailovou adresu: ekologickezemedelstvi@mze.cz a podepsaný originál žádosti pak dodat následně.

Podání žádosti usnadní formuláře, které jsou ke stažení v sekci „ekologické zemědělství“ na www.eagri.cz.

- 3.2 Na udělení výjimky z pravidel ekologické produkce **není právní nárok**. Výjimky se omezují na minimum, jsou časově omezené a lze je poskytnout pouze v nezbytných případech a případech, které uvádí článek 22 nařízení Rady (ES) č. 834/2007.
- 3.3 Žádosti o udělení výjimky (mimo katastrofické události) podléhají správnímu poplatku ve výši **1.000,00 Kč**, který se hradí kolkem vylepeným na žádosti. V případě podání žádosti **prostřednictvím REP** lze uhradit správní poplatek **bankovním převodem** dle postupu v REP.
- 3.4 Metodický pokyn č. 5/2012 č.j. 15125/2012-17252 se zrušuje.
- 3.5 Tento metodický pokyn nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2017

V Praze dne

Ing. Jan Čallás
ředitel Odboru environmentálního
a ekologického zemědělství
Ministerstvo zemědělství

